

Hoofdstuk 12

Kwetsuren door de geboorte

*“Gij deed mij de moederschoot uitgaan,
aan haar borst hebt Gij mij gevlijd;
ú viel ik toe, nauwelijks geboren,
van mijn oorsprong af zijt Gij mijn God.
O blijf dan niet verre van mij:
nu is mij wat dreigde genaderd
en er is geen mens die mij helpt“ (Ps. 22,10-12)*

Vele mensen zijn getekend door een moeilijke geboorte. We moeten natuurlijk wel een onderscheid maken tussen bevallingen die moeilijk waren omdat het kind weigerde geboren te worden, en bevallingen die dramatisch voor moeder en kind verlopen zijn, ondanks alle goede voorzorgen.

De Heer heeft ons werkelijk opmerkelijke vermogens geschonken. Het zal wel ongelooflijk klinken, maar het is waar dat wij in ons geheugen alles opnemen wat er over ons gezegd is, tot en met het kleinste woordje. Dat blijft in ons opgeslagen en wordt bewaarheid in iedere verwerping, ontgoocheling of gebrek aan erkenning door vader of moeder, enz.

Zinnetjes als: “Wat een lelijk kind!” of “Dat kind gaat dood” worden vastgelegd in het geheugen van dat kleine wezentje. Sommige moeders hebben met afgrijzen gezegd “Oh God, wat een monster heb ik op de wereld gezet!”, toen ze hun pasgeborene zagen die soms helemaal purper was, omdat hij haast gestikt was. Zelfs al zagen ze later dat het kind een lief en aangenaam gezichtje had, dan nog blijft het heel zijn leven daardoor getekend: hij zal altijd geloven dat hij eruit ziet als een monster.

Meestal weigert een kind dat niet gewenst is om geboren te worden; hij zou niet weten wat hij hier moet komen doen als hij toch niet bemind wordt. Vele van deze kinderen worden geboren met de navelstreng rond de hals, en de gynaecoloog heeft meestal heel wat moeite om hun leven te redden.

Een kind dat geboren wordt door middel van een keizersnede, ervaart zijn geboorte als een agressie tegen zijn persoon. Vanzelfsprekend is deze ingreep te verkiezen boven een normale geboorte, als daarmee het leven van moeder of kind in gevaar komen, hetzij omdat de moeder te jong is, hetzij omdat haar bekken te nauw is. Maar dat neemt niet weg dat het kind deze ingreep altijd ervaart als een agressie en als een inbreuk op zijn privé-terrein. Het groeide zo vreedzaam in het vruchtwater en opeens wordt het daar weggehaald en het komt onverwacht in een wereld terecht die het als een dreiging ervaart. Op dat ogenblik maakt het een keuze voor de dood: het wordt woedend. Naarmate hij opgroeit, zal de minste tegenspraak hem brengen tot een ongeproportioneerde woede-aanval. Mogelijk ervaart hij ook angst om in de steek te worden gelaten, als men hem van de moeder wegneemt, en als hij niet aan de borst mag worden gevoed.

Ook het gebruik van de verlostang of de zuiger wordt door het kind als erg dramatisch ervaren. We hebben al vastgesteld dat mensen die geboren zijn met de verlostang of de zuiger meestal zelfvertrouwen missen. Ze hebben voortdurend de indruk dat er een zwaard boven hun hoofd

hangt. Bij de minste tegenwerking worden ze vervuld van angst. Alsof ze voortdurend voor zichzelf herhaald hebben: “Ik kan niet door - ze laten me niet door - ze willen niet dat ik eraan kom, enz.”

Ze zijn zodanig getekend door die koude metalen klemmen of door die bedreigende zuignap die hen uit de moederschoot trekt, dat ze zich heel hun leven zenuwachtig verplaatsen, alsof ze voortdurend schrik hebben dat ze zullen worden vastgegrepen.

Ze gaan een controlemechanisme ontwikkelen dat hen brengt tot een uitputtend perfectionisme, dat niet alleen voor henzelf maar ook voor anderen ondraaglijk wordt. Zij stellen zich voor dat ze andere mensen en ook alle gebeurtenissen in de hand moeten houden. Als iemand aan hun controle ontsnapt, kunnen ze in een depressie terechtkomen of in een toestand van slapeloosheid. Het is niet uitzonderlijk dat die mensen extreme rationalisten worden: dat is hun wijze om te ontsnappen aan het lijden en aan alle situaties die hun emotiviteit kunnen beroeren. Zij verdedigen zich tegen alle gevoelens van liefde en vriendschap, en ze kunnen bikkelhard zijn tegen diegenen voor wie ze een zekere sympathie ervaren.

Ze zijn bezitterig en beschouwen de kleinste fout als een vreselijk verraad. Als ze denken dat iemand ontrouw is geworden aan het beeld dat zij voor zichzelf geschapen hebben over liefde en vriendschap, verwerpen ze die persoon uit hun intimiteit en doen ze alsof ze die nooit gekend hebben of alsof hij zelfs nooit bestaan heeft.

Deze mensen menen dat het geluk niet voor hen is weggelegd. Als ze vreugde kennen of momenten van geluk, gaan ze uit alle macht proberen daar zelf een einde aan te stellen, opdat dat geluk hen door niemand zou worden afgenomen. Aldus is er een soort fatalisme in hun leven, dat hen ertoe brengt een mechanisme te ontwikkelen van onverschilligheid jegens het leed van anderen. Zij verharderen hun hart uit schrik overmand te zullen worden door een gevoel, dat ze niet onder controle kunnen houden.

Schuchterheid en slechte schoolresultaten zijn vaak een gevolg van de moeilijkheden tijdens de geboorte. Die kunnen nog versterkt worden als het kind zich door de ouders afgewezen voelt.

Voor mensen die in die omstandigheden ter wereld komen, is het moeilijk om in God te geloven, en nog meer om te kunnen geloven dat iemand anders hen bemint. In het diepste van hun hart bewaren ze altijd een verkeerd beeld van God.

De couveuse is misschien wel de grootste oorzaak van de meeste kwetsuren van verlatenheid. Als een kind in de couveuse wordt gelegd, is dat omdat zijn leven in gevaar was. Maar ze hebben het kind van de moeder gescheiden, ze hebben het vastgenomen en helemaal naakt in de couveuse gelegd. Het kind maakt dan een keuze voor de dood door tegen zichzelf te zeggen: “Ik reken alleen maar op mezelf, ik zal alléén wel overleven!”

Soms neemt de dokter de beslissing om de geboorte voortijdig in te leiden. Kinderen die aldus geboren zijn, zullen het niet gemakkelijk hebben om met gezag om te gaan. Ze hebben hen gedwongen om naar buiten te komen, ze zijn niet gerespecteerd in hun natuurlijk geboorteprocés. Ze zullen dan ook vaak opvliegend zijn en alles vluchten wat te maken heeft met regels en formalisme. Onbewust worden zij geleid door volgende vraag: ‘Wat wordt er hier beweerd, zodat ik het tegenovergestelde kan zeggen?’ Ze hebben vaak relatieproblemen, niet alleen met hun ouders, maar met allen die regelmatig hun pad kruisen.

Soms wordt de geboorte ook kunstmatig uitgesteld. Daar kunnen vele redenen voor zijn, maar ook hier hebben we vastgesteld dat het kind dan getekend wordt door een verwerping van het leven: “Ik word niet bemind. Ze gunnen me het leven niet.” Deze kinderen worden vaak het

slachtoffer van ongecontroleerde angsten en obsessies. Zij lijden dikwijls aan een kwetsuur van onwaardigheid en van verwerping. Heel vaak hebben ze ademhalingsproblemen of astma. Ze zullen het altijd moeilijk hebben om het leven te accepteren.

Het feit dat men hun geboorte heeft vertraagd, heeft hen de dood van heel dichtbij doen zien. Ze zijn bang om ziek te worden en te sterven door gebrek aan zuurstof of te stikken. Ze zijn als de dood voor water en zullen nooit leren zwemmen. Sommigen zijn zelfs gehandicapt door zuurstofgebrek bij de geboorte.

En ten laatste zijn er nog kinderen die men vergeten heeft na de geboorte. Soms was de bevalling zodanig moeilijk, dat het leven van de moeder ernstig in gevaar was. De dokter en de verpleegsters waren er vooral om bekommerd het leven van de moeder te redden, en ondertussen werd het kind heel vaak letterlijk in de kou gelegd, soms zelfs nauwelijks in een handdoek gewikkeld.

Die kinderen voelen zich buiten het leven geplaatst en rekenen alleen op eigen krachten, omdat ze zich in de steek gelaten voelen, zij alleen tegen de rest van de wereld. De enige mens die hen warmte en tederheid had kunnen geven, ligt daar, doodmoe en bijna stervend.

Deze kinderen kunnen hun plaats in het leven niet vinden: ofwel nemen ze die plaats in met geweld, zonder de anderen te ontzien, ofwel laten ze zich zonder enige moeite aan de kant schuiven. Ze zeggen voortdurend tegen zichzelf: "Ik ben toch niet de moeite waard." Ze koesteren hun eenzaamheid en meten zich een harnas aan van ongevoeligheid. Als ze iemand sympathiek vinden, lijden ze sterk onder hun onbekwaamheid om contact te leggen.

Hebben ze me daarvoor te vroeg laten komen?

"Ik heb altijd gedacht dat mijn affectieve problemen het gevolg waren van de gestrengheid van mijn moeder, maar ik ben tot de ontdekking gekomen dat het anders zit.

Mijn ouders hoopten dat hun zesde kind een jongen ging zijn, maar ik was een meisje.

De Heer heeft me getoond in hoever mijn vader me verworpen heeft. Ik heb me op een bepaald moment gezien in de armen van de vroedvrouw. Mijn vader zag me en riep toen uit: "Verdorie! het is een overschoen!" (Chileens scheldwoord voor een meisje) en toen ging hij stilletjes naar mijn moeder. Op dat ogenblik heb ik gevoeld hoezeer ik "niets" was en ik heb toen gedacht: "Is het daarvoor dat ze me te vroeg hebben laten komen!?" De vroedvrouw had haast die dag, heeft mijn moeder later verteld. Er zou die avond een feestje zijn, dat ze beslist niet wilde missen. Omdat de bevalling nog steeds niet begonnen was, is ze druk beginnen uitoefenen op de buik van mijn moeder door van boven naar beneden te strijken. En ze diende warme compressen toe om de geboorte te bespoedigen.

En in de buik van mijn moeder, verzette ik me heftig tegen die onophoudelijke druk, en tegen die warme compressen, die me voortdurend verplichtten van plaats te veranderen. Ik beefde van angst, want de wereld leek me zo wreed.

Toen mijn vader mij tot overmaat van ramp zo laatdunkend bekeek omdat ik een meisje was, heb ik gekozen voor de dood. Het is de Heer zelf die mij heeft laten zien, dat ik bij mijn geboorte voor de dood gekozen heb. Ik heb een beeld ontvangen waarin ik een grafsteen zag, met daarop mijn geboortedatum. Er stonden bloemen op en Jezus stond erbij, rechtop. Ik wist dat ikzelf onder die grafsteen lag. Ik heb toen aan Jezus gevraagd om me te helpen uit dat graf te komen, want ik kon alleen die zware steen niet optillen. Ik verweet hem dat hij dat alles in mijn leven had toegelaten, en het heeft me heel wat moeite gekost om mij met hem te verzoenen en hem daarvoor te vergeven.

Als gevolg van die geforceerde geboorte en van de verwerping door mijn vader, ben ik altijd teruggetrokken en introvert geweest. Ik had voor mezelf een irreële wereld geschapen, waarnaar ik telkens vluchtte als de werkelijkheid me vijandig voorkwam. Ik zat altijd vol angst, ik was als de dood om in de steek te worden gelaten. Ik verzette me dus tegen elke affectieve relatie, zodat niemand ooit de kans zou krijgen om me in de steek te laten.

In het diepste van mezelf zaten altijd angst en onzekerheid, maar ik had rond mezelf een stevig schild opgetrokken, dat die gevoelens goed verborgen hield voor de buitenwereld. Ik had de indruk dat ik niet tot de familie behoorde, ik voelde me niet op mijn gemak in het gezin. Aldus heb ik mijn toevlucht genomen tot een zekere vorm van nomadisme, omdat ik me aan niets of niemand wou hechten. Ik ben koud, ik ben gevoelloos, mijn hart is ongenaakbaar en het kost me erg veel moeite om iets van liefde te laten blijken.

Om door mijn ouders aanvaard te worden, heb ik me willen schikken naar wat ze van mij verwachtten: een klein modelmeisje! Maar mijn eigen wereld lag daarbuiten, in dat innerlijk schuiloord dat ik voor mezelf alléén geschapen had.

De Heer heeft me ook getoond dat ik naar de wereld keek als toeschouwer, als vanachter een uitstalraam, of ook vanuit mijn graf, waarin ik mezelf terugtrok, opdat niemand me daar zou komen zoeken om mij pijn te doen.”

Alleen Uw liefde redt mij

“Ik ben geboren op het platteland op een oktobermorgen. Mijn vader was gaan werken en mijn moeder die lichamelijk heel zwak en depressief was, zette me onverwacht op de wereld na zes maanden zwangerschap. Ik woog iets meer dan een kilo. Omdat de vroedvrouw ervan overtuigd was dat ik het niet zou halen, legde ze me in een hoek van de kamer, zomaar op de grond. Mijn moeder was uitgeput en heeft niet eens gevraagd om mij te mogen in haar armen nemen.

‘s Avonds toen mijn vader thuiskwam, werd ik terug opgemerkt toen hij riep: “Maar dat kind leeft nog!” Pas toen heeft men zich over mij ontfermd en mij opgenomen en verwarmd. Mijn moeder heeft me dat allemaal pas verteld toen ik veertien jaar was.

Heel mijn kinderjaren ben ik een heel mager en vreesachtig jongetje geweest, altijd op mijn hoede. Toen ik twintig was noemde iemand van mijn vrienden “de geslagen hond”, wat duidelijk maakt welke indruk ik maakte.

Ik moet er nog aan toevoegen dat mijn eerste stappen in de middelbare stadsschool, me zeker niet geholpen hebben om meer zelfvertrouwen te krijgen. De kleine boerenkinkel was al gauw het mikpunt van de spotters. Tijdens de speeltijden verborg ik me in een hoek, opdat mijn klasgenoten me niet in de gaten zouden krijgen.

Maar de Heer had me een goed verstand gegeven. Ik had begrepen dat ik, om erbij te horen, erg goed moest studeren. Ik heb me toen verwoed op mijn studies gestort, ik heb dag en nacht gestudeerd, zelfs op zondag. Ik stond mezelf geen ontspanning toe, ik had geen enkele interesse buiten mijn studies.

Aldus heb ik schitterende hogere studies gedaan. Maar zelfs in mijn beroepsleven, ook al was er al een zekere stabiliteit bereikt nu, bleef ik nog altijd op mijn hoede, ik had nooit genoeg gedaan in mijn ogen, ik was er nooit zeker van of mijn bazen wel tevreden waren over mij.

Eigenlijk vroeg ik mezelf steeds af of ik al wel voldoende zekerheden had verzameld voor de toekomst, ik spaarde “voor het geval dat...” en ik probeerde voortdurend te voorzien wat er zou gebeuren als...

Ik had geen vertrouwen in het leven, ik was er nooit zeker van dat ik bemind werd, ik had altijd

het gevoel dat ik de liefde van mijn vrouw moest verdienen. Als zij me haar liefde liet blijken, had ik steeds het gevoel dat ze te goed voor me was.

Ik ben steeds blijven doorgaan met het verzamelen van diploma's "voor het geval dat...". Tot ik op een dag instortte en in een diepe depressie zat. Ik heb toen vele therapieën gevolgd, ze hebben nochtans niet de wortel kunnen blootleggen van mijn angsten, en ook geen vertrouwen in het leven kunnen geven. Dat leven zelf leek me triest, niets of niemand interesseerde me, ik had niet de indruk dat ik leefde.

Uiteindelijk op vijftigjarige leeftijd heb ik een persoonlijke ontmoeting met de Heer gehad. In een Ignatiaanse retraite heeft Hij me de oorzaak getoond van mijn onrust, van mijn neiging om alleen maar op mezelf te rekenen en niemand te vertrouwen. De oorzaak ging terug tot die eerste morgen van mijn leven, die eerste kille oktobermorgen, waarop ik in die hoek gelegd werd, alleen en hulpeloos, zonder warmte en zonder liefde, maar ik leefde. En de Vader in de Hemel was daar bij me op dat ogenblik.

Ik heb nooit kunnen wachten. Wachten, dat was voor mij een beetje doodgaan. Elke keer als ik moest wachten, dacht ik: "Nog tien zinloze minuten dichterbij de dood." En telkens werd ik woedend.

Ik wilde alles erg snel doen, ook al was het dan niet goed gedaan, want de tijd verstreek met grote schreden. Ik had nooit geweten waar die indruk vandaan gekomen was, ik had een dringende behoefte om te blijven leven. Ik was altijd als de dood geweest voor de tijd die verstrijkt.

In het gebed heeft de Heer me dat kind getoond, dat te vroeg geboren was en vergeten in die hoek lag, voor wie elke minuut die verstreek van levensbelang was. Elke minuut die ik langer moest wachten, bracht me letterlijk dichterbij de dood.

Vervolgens heeft de Heer getoond welk verdedigingsmechanisme ik had opgebouwd: ik heb nooit willen wachten, ik heb nooit willen vragen om niet te moeten wachten, om niet te lijden onder dat wachten. Ik moest mijn plan alléén trekken, zonder te rekenen op wie ook. Als ik dan nog niet kreeg wat ik wou, nam ik het met geweld, zonder mij af te vragen of ik daar iemand mee benadeelde. Ik kende geen medelijden, ik was hard, ik was als een wolf die zijn hol verdedigt. De Heer heeft me dit zondig mechanisme moeten tonen.

Een ander verwarrend gevoel dat me al heel mijn leven beheerste, was de drang om op te potten en te sparen.

Op een dag zat ik in een benarde situatie, waaruit ik mezelf nauwelijks kon bevrijden, ik zou al mijn krachten moeten aanspreken. Ik reduceerde dus mijn verplichtingen tot een minimum, ik deed alleen nog het hoogst noodzakelijke, maar ik nam zelf geen enkel initiatief. Als iemand me vroeg om ook maar iets te doen, vroeg ik steeds: "Is dat wel nodig?" Ik smoorde alle ideeën in de kiem. Maar in tegenstelling daarmee was ik er ten zeerste op uit om reserves aan te leggen voor het geval ik geen stand zou kunnen houden. Reserves geld, voedsel, geneesmiddelen enz. Dat hield ook in dat ik veel at en veel wou slapen om op de been te kunnen blijven.

Er was nog een ander tekort in mijn leven: ik miste affectie. Ik had de indruk dat mijn moeder nooit tijd had gehad om mij te knuffelen en eens op de schoot te nemen. Ik was ervan overtuigd dat ik dat niet waardig was, dat niemand me ooit zou kunnen liefhebben. Alle waarachtige en diepe blijken van liefde van mijn vrouw hebben die affectieve leemte nooit kunnen vullen.

Tijdens heel dat genezingsproces heb ik langzaam durven begrijpen dat al die uren die ik na mijn geboorte daar op de gond gelegen heb, heb aan gevoeld als een affectieve verwaarlozing, als een tragische verwerping.

Ik heb er altijd onder geleden nooit in de armen van mijn moeder te zijn gelegd na mijn geboorte. Het is nog maar onlangs dat ik begrepen heb dat ik, in die allereerste nood aan liefde, in mezelf

een mechanisme van verwerping heb opgebouwd. Ik heb ook elke vorm van affectie verworpen. Al wat ik heb opgebouwd, is gebeurd zonder rekening te houden met de affectie van mijn moeder. Ik heb geen moederlijke affectie gevoeld, en die van Maria als moeder ook niet, want ik had ervoor gekozen om geen moeder meer te hebben. En aldus ben ik nooit in staat geweest om mijn moeder te beminnen of om Maria te beminnen.

Al wat te maken had met moederlijke genegenheid irriteerde me, zelfs de bewondering van jonge moeders voor hun baby's. Het spreekt vanzelf dat die onderliggende houding enorm veel pijn veroorzaakt heeft in de relatie met mijn eigen kinderen!

Ik heb deze schrik voor gevoelens van genegenheid uitgebreid naar al mijn sociale relaties. Ik had geen echte vrienden en in mijn sociale relaties zat ook geen echte affectie. Integendeel, ik had al mijn affectie geconcentreerd op mijn vrouw. Naar haar toe was ik enorm bezitterig en zelfs mijn zonen beschouwde ik als rivalen.

Ook mijn relatie tot God leed onder deze contactarmoede, deze hardheid. Ik heb de waarheid ontdekt achter het woord van Johannes: *“Wie zegt dat Hij God liefheeft maar zijn broeder haat, is een leugenaar.”* (1 Joh.4,20)

Met God zelf ging ik ook om op een egocentrische manier. Ik verwachtte alles van hem. Mijn gebed bestond uitsluitend uit vraaggebed en marchanderen. Voor het Heilig Sacrament ben ik er mij bewust van geworden dat de vroedvrouw, nadat ze had geoordeeld dat ik niet zou blijven leven, mij vrijwillig ter dood had veroordeeld, door mij zonder meer in die hoek te leggen. Maar de Heer heeft niet gewild dat ik dood ging, en ik hoorde mezelf zeggen: “Heer, Gij hebt niet gewild dat iemand mijn leven afnam, vandaag geef ik het U in alle vrijheid.”

In het begin was ik bang van wat Hij in mijn hart gelegd had, maar achteraf heb ik tenvolle ja kunnen zeggen. En vanaf dat ogenblik ben ik van nieuwe kracht vervuld.”

Ik kwam ter wereld met de verlostang____

“Ik ben 24 jaar en heb weinig zelfvertrouwen. Ik ben schuchter en ik heb enorm veel geleden in de lagere school.

Na veel aarzeling en schrik heb ik deelgenomen aan een genezings-retraite. Toen ze op een dag het genezingsgebed voorlezen voor de kwetsuren in de moederschoot, was ik vervuld van vrede. Ik ben gaan zitten, toen ze begonnen te zingen en te bidden. Ik voelde me goed. En bovendien wist ik dat mijn ouders mij gewild hadden.

Toen ze echter aan het gebed over de moeilijke geboortes kwamen, werd er gebeden voor de mensen die geboren waren met behulp van de verlostang. Toen heb ik een vreselijke kilte in mezelf gevoeld en een diepe angst, alsof ik me vastklampte aan mijn moeder in haar schoot. Er waren plots die lepels die mijn hoofd omklemden. Toen ben ik in paniek geraakt. Maar dan zag ik plots de vreugde van mijn moeder omdat ik een meisje was; ze kon het niet geloven omdat ze al twee jongens had. Ze nam me in haar armen en drukte me tegen zich aan en mijn papa riep uit: “Wat een mooi klein sterretje!”

Toen kwam de kindertijd. Ik was 6 jaar en wilde niet naar school, ik had moeite met leren lezen. Het derde leerjaar heeft me nog onzekerder gemaakt en mijn gebrek aan zelfvertrouwen helemaal ondermijnd.

Op een dag zei de lerares dat ze ons een groot plezier zou doen. Waarmee dan wel? Ze zou de klas indelen in drie groepen: de verstandige leerlingen, de normale en de zwakke. Omdat ik nogal wat leermoeilijkheden had en ze me altijd moesten helpen met mijn huiswerk, heb ik heel dat jaar in de groep van de zwakken gezeten.

Ook tijdens mijn geboorte zelf is er iets gebeurd dat een blokkering heeft veroorzaakt. Ik voelde me niet op mijn gemak, ik was zwak en vreesachtig. Ik hoorde wel wat ze me zegden, maar ik kon het niet opschrijven. Ik heb uiteindelijk mijn jaar moeten overdoen.

Toen ben ik een paar jaar naar een school voor bijzonder onderwijs geweest, en mijn moeder zette me opnieuw in het derde leerjaar hoewel ik al twaalf jaar was. Ik was de grootste van de klas en ik schaamde me omdat mijn vroegere klasgenoten al in het achtste leerjaar zaten. Ik heb alle contact met hen verbroken en heb me opgesloten in een wereld waar nog alleen mijn studies en mijn familie telden.

Mijn middelbaar is zonder problemen verlopen, ondanks mijn gebrek aan zelfvertrouwen. Ik heb mijn studies kunnen beëindigen en heb een diploma boekhouden behaald.

En nu op 24jarige leeftijd kom ik achter de oorzaak van mijn angsten en mijn gebrek aan zelfvertrouwen: ik ben geboren met behulp van een verlostang.”